

Rola Filaru w procesie integracji społecznej EU

Dr I.Florczak, Dr M.Otto

Społeczny wymiar Europy od zawsze był ściśle związany z jej ambicjami ekonomicznymi. Poprawa warunków pracy, standardów życia i zapewnienie równouprawnienia płci były głównymi celami UE, począwszy od Traktatów rzymskich z 1957 r. Rozwój wymiaru społecznego Europy nigdy jednak nie był autonomiczny, a raczej współtowarzyszył centralnym ideom pogłębienia jednolitego rynku, koncepcji obywatelstwa UE oraz gwarancji równych praw i wolności w różnych państwach członkowskich. W konsekwencji, pomimo silnych międzynarodowych zobowiązań dotyczących poszanowania podstawowych praw socjalnych, Wspólnota Europejska nie wypracowała do tej pory jednolitego modelu społecznego.

Przyjęcie Europejskiego filaru praw socjalnych niewątpliwie wzmacnia "etos instytucjonalny" UE w odniesieniu do praw socjalnych. Zawarte w nim prawa wytyczają bardzo ambitną agendę społeczną dla lepiej funkcjonujących gospodarek oraz bardziej sprawiedliwych społeczeństw. Celem dokumentu jest wspieranie odnowionego procesu konwergencji w kierunku lepszych warunków pracy i życia w całej Europie. Przyjęta "podstawa minimalnych praw socjalnych" /"sieć bezpieczeństwa w celu ochrony rynku pracy" stanowi przy tym wyraźne odejście od dotychczasowego paradygmatu konkurencji regulacyjnej i jako taka rodzi nadzieję na nową ogólną optykę i priorytety w zakresie zatrudnienia, w szczególności w odniesieniu do wdrażania odpowiedniej polityki jak i legislacji przeciwko pracy prekaryjnej w Unii Europejskiej. Nie ulega jednak wątpliwości, że niejednoznaczny status prawny dokumentu, może sam w sobie nie wystarczyć do wywołania skutecznego rozwoju zintegrowanego systemu ochrony norm społecznych w Europie. Tym, co dodatkowo może stanąć na przeszkodzie we wdrażaniu postanowień Filaru jest zróżnicowanie prawnych i faktycznych uwarunkowań związanych z ochroną praw socjalnych w poszczególnych krajach wspólnoty. Realizacja założeń Filaru może te istniejące różnice zarówno pogłębić, jak i zniwelować, osiągając zamierzony efekt integracji społecznej.

Prezentacja ma na celu analizę potencjalnej roli Filaru w procesie integracji społecznej oraz możliwych trajektorii wykorzystania Filaru na poziomie ponadnarodowym i krajowym.